

Brüsszel, 2017.9.27.
COM(2017) 571 final

2017/0245 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az (EU) 2016/399 rendeletnek a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes
visszaállítására alkalmazandó szabályok tekintetében történő módosításáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az elmúlt két év folyamán az Európai Bizottság a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának jelentős növekedését figyelte meg. 2015 szeptembere óta majdnem 50 alkalommal állították vissza és hosszabbították meg a határellenőrzéseket (a 2006–2015-ös időszakban 36 esetben állították vissza a határellenőrzéseket¹). Ennek oka az irreguláris migránsok továbbutazása, valamint a határon átnyúló terrorista veszély növekedése, ami számos schengeni állam belső biztonságára vagy közrendjére nézve komoly veszélyt jelent. E komoly veszélyek miatt néhány tagállam kénytelen volt több alkalommal is meghosszabbítani a visszaállított határellenőrzéseket, néha egészen a hatályos jogi határidők kimerítéséig.

A Bizottság már 2017 májusában elismerte, hogy az utóbbi években új biztonsági kihívások merültek fel, amit az ismétlődő terrortámadások is bizonyítanak. Jóllehet az eddigi kihívások kezeléséhez elegendőnek bizonyult a hatályos jogi keret, a Bizottság a fentiekre való tekintettel mérlegelni kezdte, hogy az a folyamatosan változó biztonsági kihívások kezelésére is alkalmas-e.

A hatályos schengeni szabályok alapján a belső határokon akkor lehet hat hónapot meghaladóan határellenőrzéseket végezni, ha valamely tagállam külső határigazgatásában olyan, a schengeni értékelés által is alátámasztott súlyos hiányosságok vannak, amelyek veszélyeztetik a belső határellenőrzés nélküli térség általános működését, vagy ha valamely tagállam nem tartja be a külső határellenőrzések során fennálló kockázatok enyhítését célzó intézkedéseket megállapító tanácsi határozatot, ezáltal veszélyeztetve a schengeni térség működését (a Schengeni határellenőrzési kódex 29. cikke, amelyet legutóbb az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló, 2016. szeptember 14-i (EU) 2016/1624 rendelet módosított)². Ilyen esetekben a Tanács a Bizottság javaslata alapján ajánlást tehet arra, hogy egy vagy több tagállam állítsa vissza a határellenőrzést belső határainak teljes hosszán vagy bizonyos részein meghatározott időtartamra, amely nem haladhatja meg a hat hónapot, és háromszor újítható meg³.

Azokban a helyzetekben, amelyekben a közrendre vagy a belső biztonságra jelentett komoly veszély nem kapcsolódik a külső határok igazgatásában fennálló hiányosságokhoz, és ezt a schengeni értékelés is alátámasztja, a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására a Schengeni határellenőrzési kódex 25–28. cikkében meghatározott feltételek és időkorlátok alkalmazandók. Ennek megfelelően várható események – például nemzetközi sport- vagy

¹ Lásd a belső határokon történő visszaállított határellenőrzések listáját: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/reintroduction-border-control/docs/ms_notifications_-_reintroduction_of_border_control_en.pdf

² Ezen eljárással összhangban a Tanács 2016. május 12-én a Bizottság javaslata alapján ajánlást tett arra, hogy a továbbutazás által leginkább érintett öt tagállam állítsa vissza a határellenőrzést belső határainak bizonyos szakaszain. A Tanács 2017. május 12-én harmadik és utolsó alkalommal engedélyezte ennek az öt tagállamnak, hogy az ellenőrzéseket 2017. november 11-ig meghosszabbítsák.

³ Az új Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet által biztosított új erőforrásoknak és eszközöknek (mint például a kötelező sebezhetőségi értékelés és annak nyomkövetési ajánlásai, valamint az erőforrások kötelező összevonása) köszönhetően az uniós határigazgatás ellenállóbb az új kihívásokkal szemben, amennyiben azok újra felmerülnek. Ez minden bizonnyal jelentősen korlátozni fogja annak okait, hogy a tagállamok a külső határokon fennálló helyzettel kapcsolatban ideiglenesen visszaállítsák a határellenőrzést a belső határokon.

politikai események – esetén (25. cikk) legfeljebb hat hónapig, azonnali fellépést igénylő eseteknél (28. cikk) pedig legfeljebb két hónapig végezhető határellenőrzés a belső határokon. A Bizottság értelmezése alapján a határellenőrzés visszaállításának 28. és 25. cikk szerinti időtartamai halmozhatók. Ez azt jelenti, hogy a határellenőrzés különböző okokon alapuló visszaállítására vonatkozó döntések tekintetében minden egyes bejelentést egyedileg, önmagában vizsgálják meg, az egyes esetekre alkalmazandó határidőkkel együtt.

Általánosságban a határellenőrzések ideiglenes visszaállításának alkalmazása azt mutatja, hogy a tagállamok ezt az intézkedést felelősségteljes módon alkalmazzák⁴. A nem schengeni szimuláció költségei egyértelműen alátámasztják, hogy ez a gazdaságosságra nézve mindig költséges döntés⁵.

Az elmúlt két év azonban azt igazolta, hogy az ideiglenes belső határellenőrzések meghosszabbítására vonatkozó szabályok és eljárások nem kellően alkalmasak a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető fokozott veszélyek kezelésére. A hatályos szabályok a komoly veszélyek enyhítését célzó alternatív intézkedések alkalmazását sem segítik elő. Továbbá biztosítani kell, hogy a határellenőrzés visszaállítását vagy meghosszabbítását tervező tagállam együttműködjön a szomszédos tagállamokkal. Végezetül a jogi keretnek jobban kell tükröznie a tagállamok azon kötelezettségét, hogy jóval a belső határellenőrzés visszaállítására vonatkozó döntés előtt felmérjék, vajon a rendelkezésre álló alternatív intézkedésekkel kezelni lehet-e és milyen módon az azonosított veszélyt. Ez összhangban áll a schengeni térségen belüli arányos rendőrségi ellenőrzésekről és rendőrségi együttműködésről szóló, 2017. május 12-i bizottság ajánlással, amely többek között arra ösztönözte a tagállamokat, hogy a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély esetén a belső határellenőrzések ideiglenes visszaállítására vonatkozó döntéseik előtt a rendőrségi ellenőrzéseket részesítsék előnyben.

E megfontolásokra tekintettel a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy naprakésszé kell tenni a belső határokon történő határellenőrzések visszaállítását érintő szabályokat.

E következtetéssel összhangban a javaslat célkitűzései a következők:

- annak biztosítása, hogy a belső határokon történő ideiglenes határellenőrzésre alkalmazandó időkorlátok lehetővé tegyék a tagállamok számára, hogy szükség esetén meghozzák a belső biztonságot vagy a közrendet fenyegető komoly veszélyek kezeléséhez szükséges intézkedéseket,
- jobb eljárási biztosítékok bevezetése annak érdekében, hogy a belső határokon történő ideiglenes határellenőrzésekre vagy azok meghosszabbítására vonatkozó döntés megfelelő kockázatértékelésen alapuljon és azt a többi érintett tagállammal együttműködve hozzák meg.

⁴ 2006 – a Schengeni határellenőrzési kódex elfogadásának időpontja – és 2015 – a migrációs válság kezdete – között 36 alkalommal állították vissza és csak elenyésző számban hosszabbították meg a határellenőrzéseket, így azok általában mindössze néhány napig vagy hétig tartottak.

⁵ A Bizottságnak a nem schengeni helyzet – vagyis amelyben hosszabb időszakra állították vissza a határellenőrzéseket – közvetlen gazdasági költségeire vonatkozó elemzése szerint a határokon kialakuló csúszások lényeges hatást gyakorolnának a határon átnyúló közlekedésre (különösen a közúti közlekedésre), a turizmusra, a közigazgatásokra, valamint a határt átlépő munkavállalókra és utazókra. Az említett kategóriák tekintetében a közvetlen költségek a becslések szerint évente 5 és 18 milliárd EUR (a GDP 0,06–0,13 %-a) között mozognak, a csúszások miatt eltöltött időtől függően. A nem schengeni helyzet középtávú közvetett költségei jelentősen magasabbak lehetnek a közvetlen becslésekhez képest, mivel a schengeni rendszer leépítése példátlan hatást gyakorolna a Közösségen belüli kereskedelemre, beruházásokra és mobilitásra, veszélybe sodorva a gazdasági integrációt.

- Ennek érdekében a Bizottság az alábbiakat javasolja:
- A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítására vonatkozó időkorlátot a komoly veszély várható időtartamára tekintettel legfeljebb egy évre (hat hónap helyett), a meghosszabbítási időszakok hosszának korlátját pedig legfeljebb 30 nappal legfeljebb 6 hónapra emeljék.
- A tagállamok kockázatértékelést készítenek és nyújtanak be, amelyben értékelik, hogy az azonosított veszély várhatóan mennyi ideig áll majd fenn, és a belső határ mely szakaszait érinti, valamint alátámasztják, hogy a belső határellenőrzés meghosszabbítására végső megoldásként kerül sor; amennyiben a határellenőrzéseket több mint hat hónapra hosszabbították meg, a tagállam visszamenőleg azt is kifejti, hogy a határellenőrzés hogyan járult hozzá az azonosított veszély kezeléséhez; a kockázatértékelések színvonalának biztosítása érdekében a Bizottság bevonja az érintett ügynökségeket (az Európai Határ- és Parti Őrséget és az Europolt).
- Jobban kövessék nyomon a Bizottság azon véleményét, amelyben aggályait fejezi ki a határellenőrzések szükségességéről vagy arányosságáról, valamint a Bizottságot, a tagállamokat és – a most javasoltak szerint – az érintett ügynökségeket magában foglaló konzultációs eljárást; a meglévő konzultációs eljárás során jobban biztosítják a tervezett határellenőrzések által érintett szomszédos tagállamokkal való együttműködés iránti igényt.
- Új lehetőség kerül bevezetésre, amelynek révén a belső határellenőrzések legfeljebb kétéves időtartamra meghosszabbíthatók, amennyiben a belső biztonságot vagy a közrendet fenyegető komoly veszély az egyéves határidőn túl is fennáll, feltéve, hogy ugyanazon okoknak tulajdonítható (például határon átnyúló terrorhálózat működéséhez kapcsolódó veszély) és hogy arányos rendkívüli nemzeti intézkedéseket hoznak a területen belül a veszély kezelésére (például szükségállapot bevezetése).

E módosításokkal összefüggésben a javaslat a Schengeni határellenőrzési kódex 29. cikke értelmében alkalmazandó határidőt meghatározó szövegezést is egyértelműbbé teszi.

A javaslat nem változtatja meg a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítására vonatkozóan a Schengeni határellenőrzési kódex által meghatározott okokat.

- **Összhang a szakpolitikai területen már meglévő rendelkezésekkel**

A javaslat módosítja a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítására vonatkozóan a 25. cikkben rögzített általános határidőket, mégpedig várható események/veszélyek esetén, ugyanakkor megőrzi a határellenőrzés ideiglenes visszaállításának jelenlegi elvét és az arra alkalmazandó biztosítékokat egyrészt úgy, hogy a Bizottság hatáskörrel rendelkezik (és a hat hónapot meghaladó esetekben köteles) arra, hogy állást foglaljon a tervezett ellenőrzések szükségességére és arányosságára vonatkozóan, másrészt a Schengeni határellenőrzési kódex 27. cikkének (5) bekezdésében említett konzultációs eljárás azon érintett ügynökségek részvételével történő megerősítésével, amelyek szakértelemmel rendelkeznek az érintett tagállamok által a bejelentésben és a kockázatértékelésben benyújtott információk megvizsgálására. Ezenfelül továbbra is alkalmazandók a Schengeni határellenőrzési kódex 26. cikkében rögzített, a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítására vonatkozó kritériumok.

A javaslat megerősíti azt az elvet, hogy a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának végső megoldásnak kell lennie. A Schengeni határellenőrzési kódex 23. cikke értelmében a tagállamok továbbra is jogosultak arra, hogy területükön – a határ menti területeket is beleértve – rendőrségi ellenőrzéseket folytassanak le, ami néhány esetben

tényleges alternatívája lehet a belső határellenőrzések ideiglenes visszaállításának. Alternatív intézkedések – például megerősített rendőri intézkedések – alkalmazásának megfontolására kell hogy ösztönözze a tagállamokat azon követelmény, miszerint olyan kockázatértékelést kell benyújtani, amely bizonyítja, hogy a határellenőrzések tervezett visszaállítása vagy meghosszabbítására végső megoldásként kerül sor. Ebben a tekintetben a javaslat további támogatást nyújt a területen belüli arányos rendőrségi ellenőrzésekre vonatkozó bizottsági ajánláshoz⁶, amelyben a Bizottság kifejezetten arra ösztönözte a tagállamokat, hogy a belső határellenőrzések ideiglenes visszaállítása helyett a rendőrségi ellenőrzéseket részesítsék előnyben.

A javasolt módosítások összhangban állnak az EUMSZ 72. cikkével, mivel nem érintik a közrend fenntartásával, illetve a belső biztonság megőrzésével kapcsolatban a tagállamokra háruló hatáskörök gyakorlását.

Továbbra is a Schengeni határellenőrzési kódex 29. cikke nyújtja az egyetlen lehetőséget arra, hogy a külső határok valamely tagállam általi igazgatásában tapasztalt, a schengeni értékelés által is alátámasztott súlyos hiányosságok esetén meghosszabbítsák a határellenőrzéseket a belső határokon. Ezt a lehetőséget nemrégiben megerősítették az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet vonatkozó rendelkezései, melyek szerint a határellenőrzésnek a belső határokon történő visszaállítását indokolhatja, amennyiben valamely tagállam nem követ megfelelően nyomon egy kedvezőtlen sebezhetőségi értékelést, vagy amennyiben valamely tagállam nem kér elegendő támogatást az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségtől ahhoz, hogy kezelje a külső határain jelentkező meghatározott és aránytalan nyomást, ezáltal veszélyeztetve a schengeni térség működését (a Schengeni határellenőrzési kódex 19. cikkének (10) bekezdése).

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A Schengeni határellenőrzési kódex 26. cikke szerint, amely továbbra is alkalmazandó, a belső határellenőrzés ideiglenes visszaállítására vagy meghosszabbítására vonatkozó döntésnek figyelembe kell vennie különösen az intézkedés várható hatását a belső határellenőrzés nélküli térségen belül a személyek szabad mozgására. Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a 2004/38/EK irányelv⁷ nem biztosít jogot a külső határok átlépésekor végzett biztonsági ellenőrzések alóli mentességre, amikor a külső határokon a Schengeni határellenőrzési kódexszel összhangban ellenőrzéseket végeznek. A belső határokon végzett határellenőrzés maximális időtartamának naprakésszé tétele ezért önmagában nem gyakorol kedvezőtlen hatást a mozgás szabadságára; kizárólag e lehetőség visszaélészerű alkalmazása lehet hatással a mozgás szabadságára.

E kockázat enyhítése érdekében a Bizottság javasolja, hogy amellett, hogy a Bizottságnak már most is lehetősége van arra, hogy bármikor hangot adjon a határellenőrzések szükségességéhez vagy arányosságához (azok visszaállításához vagy meghosszabbításához) kapcsolódó aggályainak, mostantól a Bizottság köteles véleményt kiadni, amennyiben a határellenőrzéseket hat hónapot meghaladó időtartamon át végzik. A konzultációs eljárás további biztosítékot tartalmaz, mivel abba mostantól az érintett ügynökségeket is be kell vonni. A Bizottság által vezetendő konzultációs eljárásra vonatkozó javasolt szöveg egyértelművé tette, hogy kellően figyelembe veszik az ilyen ellenőrzések által érintett tagállamok véleményét.

⁶ C(2017) 3349 final.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

A javaslat hozzájárul a schengeni térségen belüli biztonság fokozásához, mivel jogi lehetőséget nyújt a tagállamoknak arra, hogy szükség esetén meghosszabbítsák a belső határellenőrzéseket a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető olyan komoly veszély kezelése érdekében, amely az ilyen ellenőrzéseket indokolja.

Az európai migrációs stratégiában és az európai biztonsági stratégiában meghatározott bizottsági munkával teljes mértékben összhangban áll a schengeni jogi keretnek az új kihívások kezelése terén szerzett tapasztalatok alapján történő naprakésszé tétele, annak érdekében, hogy a keret megőrizze a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető, tartós komoly veszély megfelelő kezelését célzó kapacitását, további időt biztosítva, amelyre azok kezeléséhez szükség lehet.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A javaslat az EUMSZ 77. cikke (2) bekezdésének e) pontján alapul.

A javaslat módosítja a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex) szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendeletet.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Az EUMSZ 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben hozott intézkedések az Unió és a tagállamok közötti megosztott hatáskörök alá tartoznak. Következésképpen, az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése értelmében a szubszidiaritás elvét kell alkalmazni, miszerint azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

A javaslat korlátozottan módosítja a Schengeni határellenőrzési kódex III. fejezetének a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításához kapcsolódó meglévő rendelkezéseit azzal a céllal, hogy kezelje az elmúlt években kialakult azon gyakorlatot, amelynek keretében a tagállamok több alkalommal meghosszabbították a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának kezdeti időszakait.

A javaslat továbbá megerősíti a határellenőrzés tervezett visszaállítása vagy meghosszabbítása által érintett szomszédos tagállamokkal szembeni tagállami kötelezettségeket, mivel a hatályos rendelkezések eredményessége e tekintetben korlátozottan bizonyult.

A belső határok meghatározott szakaszán/szakaszain az ideiglenes ellenőrzések rendkívüli meghosszabbítására vonatkozó hatály, időtartam és eljárás megállapításának célkitűzése – figyelembe véve a tagállamok által a közrend és a belső biztonság tekintetében gyakorolt hatásköröket, valamint annak szükségességét, hogy a belső határellenőrzések nélküli térség megőrzése érdekében a belső határokon a szigorúan szükséges mértékre korlátozzák az ellenőrzéseket – tagállami szinten nem valósítható meg kielégítően, és uniós szinten jobban megvalósítható. Az Unió ezért a szubszidiaritás elvével összhangban elfogadhatja a javasolt intézkedéseket.

- **Arányosság**

A belső határellenőrzés ideiglenes visszaállítására vonatkozó szabályok javasolt módosításai arányosak a belső határellenőrzés nélküli térségben a közrend védelmének és a belső biztonság biztosításának célkitűzésével.

A javaslat teljes mértékben elismeri, hogy a schengeni szabályok értelmében a határellenőrzés ideiglenes visszaállítása és későbbi meghosszabbítása olyan kivétel kell hogy maradjon, amelyre a schengeni térség tagjainak közösen meghatározott szabályai vonatkoznak.

A javaslat a meglévő szabályok azonosított hiányosságait kezeli a közrendet és a belső biztonságot fenyegető azon tartós veszélyek tekintetében, amelyeket néhány tagállam tapasztalt az elmúlt években (mint például határon átnyúló terrorista veszély, az irreguláris migránsok továbbutazása, ami a belső határellenőrzés ideiglenes visszaállítását indokolta). E tapasztalat alapján úgy tűnik, hogy bizonyos hosszú távú veszélyek kezelésére még a Bizottság által elfogadott azon gyakorlat is elégtelennek bizonyulhat, mely szerint a belső határokon történő határellenőrzésre vonatkozóan a 28. cikkben (azonnali fellépést igénylő események) és a 25. cikkben (várható események) alapuló maximális időkorlátok kombinálhatók.

Ennek érdekében a javaslat:

1. Meghosszabbítja a várható eseményekre vonatkozó általános határidőt legfeljebb egy évre.

Ez a maximális határidő a tervek szerint akkor alkalmazandó, ha a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélyek néhány hónapon belül nem kezelhetők; ez a lehetőség nem érintheti az általában sport- vagy magas szintű politikai eseményekhez kapcsolódó leggyakoribb okok alapján visszaállított határellenőrzés átlagos hosszát. Emlékeztetőül: a Schengeni határellenőrzési kódex által meghatározott e korlátokon belül a határellenőrzések ideiglenes visszaállításának a Schengeni határellenőrzési kódex 25. vagy 28. cikke szerinti tényleges időtartamára vonatkozó döntés a tagállam kezében van. Mivel azonban a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának alkalmazási köre és időtartama nem haladhatja meg a komoly veszély kezeléséhez szigorúan szükséges mértéket, a Bizottság felügyelheti az ilyen ellenőrzések tényleges hosszát és e tekintetben véleményt adhat ki; a visszaállított határellenőrzések szükségességéhez vagy arányosságához kapcsolódó aggályok esetén, illetve amikor a belső határokon hat hónapról tovább végeznek határellenőrzést, a Bizottság köteles véleményt kiadni.

Továbbá a naprakésszé tett időkerettel való minden lehetséges visszaélést is a Bizottságnak a Szerződések óreként ellátott általános hatásköreinek keretében vizsgálnak meg.

Ezenfelül a határellenőrzések visszaállítása vagy meghosszabbítása kockázatértékelés tárgyát fogja képezni, amelynek során meg kell vizsgálni a veszély várható hosszát és az érintett határszakaszokat, értékelni kell a rendelkezésre álló intézkedéseket, valamint ki kell fejteni, hogy miért a választott intézkedés a legmegfelelőbb az azonosított veszély kezelésére. A hat hónapos tényleges határellenőrzést követően a kockázatértékelésnek továbbá elemeznie kell, hogy a korábbi meghosszabbítás(ok) hogyan járult(ak) hozzá az azonosított veszély orvoslásához.

2. A javaslat azt a lehetőséget is bevezeti, hogy kivételesen meghosszabbítható a belső határellenőrzés, amennyiben ugyanazok a veszélyek egy éven túl is fennállnak, de kizárólag akkor, ha a határellenőrzés meghosszabbításának indokolására alkalmazott, a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély elég specifikus és arányos rendkívüli nemzeti intézkedéseknek – például szükségállapotnak – felel meg. A további meghosszabbítás kivételes jellegének biztosítása érdekében a Schengeni határellenőrzési kódexben foglalt általános határidőket meghaladó külön lehetőséghez a Bizottság véleménye lenne szükséges,

amelyet a Tanács ajánlásának kell követnie, amelyben meghatározza adott esetben az érintett tagállamok közötti együttműködés feltételeit, és amely bármely meghosszabbítás előfeltételének minősülne. Az ajánlás a legfeljebb hat hónapos időszakokat érintené, és ugyanazon eljárás keretében legfeljebb három alkalommal hosszabbítható meg, minden egyes alkalommal legfeljebb hat hónapra.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javaslat rendelet módosítására irányul. Mivel a javaslat az e rendelet III. címe II. fejezetének a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítását érintő meglévő rendelkezéseit egészíti ki, a rendeleten kívül semmilyen más jogi eszköz nem lenne megfelelő.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Hatásvizsgálat**

A javasolt módosítás lehetővé tesz némi ellenőrzött rugalmasságot a meglévő szabályokon belül, de nem módosítja a belső határokon történő határellenőrzés kivételes visszaállításának logikáját. Ez indokolja a rendelkezésre álló lehetőségek egyszerűsített elemzését. Ezért nincs szükség teljes körű hatásvizsgálat lefolytatására.

- **Alapjogok**

A javasolt módosítás tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített alapjogokat és elveket, különösen a mozgás és a tartózkodás szabadságát (45. cikk). A Schengeni határellenőrzési kódex 3a., 4. és 7. cikkében foglalt biztosítékok továbbra is alkalmazandók.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javasolt módosításnak nincsenek az Európai Unió költségvetését érintő vonzatai.

5. EGYÉB ELEMELK

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A 25. cikk a következőképpen módosul:

- Az e rendelkezés (4) bekezdésének első mondatában meghatározott, a határellenőrzésnek a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélyt jelentő várható események esetén történő ideiglenes visszaállítására vonatkozó maximális határidő 6 hónapról 1 évre emelkedik. Ezzel összefüggésben – annak érdekében, hogy az e rendelkezés alá tartozó megújítható időszakok hossza arányosabb legyen a határellenőrzések teljes maximális időtartamával – az (1) és a (3) bekezdés is módosul, amelynek eredményeképpen a lehetséges megújítható időszakok 30 napról 6 hónapra hosszabbodnak meg.
- E módosítás célja, hogy figyelembe vegye a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető azon tartós komoly veszélyeket (például határon átnyúló terrorista veszély vagy az irreguláris migránsok továbbutazása, ami a belső határellenőrzés ideiglenes visszaállítását indokolja), amelyek kezelése – amint azt az elmúlt néhány év tapasztalata is alátámasztotta – több időt vehet igénybe.

- A (2) bekezdés az új 27a. cikkre való hivatkozás beillesztése érdekében módosul.
- A (4) bekezdés kiegészül azzal a rendkívüli lehetőséggel, amely szerint a belső határokon történő határellenőrzés a maximális határidőt meghaladóan meghosszabbítható. Ennek megfelelően, amennyiben a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély egy évet meghaladóan is fennáll, úgy a határellenőrzések kivételesen meghosszabbíthatók legfeljebb hat hónapos megújítható időszakokra és legfeljebb két évre, az új 27a. cikkben meghatározott feltételek mellett és az ott meghatározott eljárást követve.
- E módosítás célja, hogy a naprakésszé tett szabályok ellenállóbbak legyenek az új kihívásokkal szemben.

A 27. cikk a következőképpen módosul:

- Az (1) bekezdés, amely a határellenőrzés tervezett visszaállításának elemeit határozza meg (amelyek a 25. cikk (3) bekezdése alapján a meghosszabbításokra is alkalmazandók), egy új aa) ponttal egészül ki, amely kockázatértékelés elkészítésére és megosztására irányuló új kötelezettséget vezet be a tagállamok számára. A kockázatértékelésnek értékelnie kell a veszély várható hosszát és az érintett határszakaszokat, valamint alá kell támasztania, hogy a határellenőrzésre végső megoldásként kerül sor. Részletesen be kell számolnia továbbá a belső határokon történő ideiglenes határellenőrzés által érintett szomszédos tagállamokkal folytatott koordinációról. Ezen adatok minőségének biztosítása érdekében a Bizottságnak be kell vonnia a határellenőrzés tervezett visszaállítását vagy meghosszabbítását alátámasztó veszélytől függően érintett ügynökséget (vagyis az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséget vagy az Europolt).

Ezen új elem beillesztésének célja, hogy kiemelje: a határellenőrzés a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély kezelését célzó olyan végső megoldás jellegű intézkedés, amelyet csakis akkor szabad alkalmazni, ha egyéb intézkedések nem minősülnek elegendőnek ugyanazon eredmény eléréséhez.

Ezt a célkitűzést megerősíti a határellenőrzéseket hat hónapon túl is alkalmazó tagállamokra kiszabott azon külön kötelezettség, miszerint visszamenőleg bizonyítaniuk kell, hogy a határellenőrzés visszaállítása hozzájárult az azonosított veszély kezeléséhez.

A módosított rendelkezés kiemeli a tervezett határellenőrzés által érintett szomszédos tagállamokkal való koordináció szükségességét is.

Ezzel összefüggésben az e) pont szövege kiegészül annak egyértelművé tételével, hogy az érintett szomszédos tagállamokkal való koordinációt a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására vagy meghosszabbítására vonatkozó döntés meghozatala előtt kell lefolytatni.

Továbbá módosul e bekezdés utolsó mondata annak kiemelése érdekében, hogy a szomszédos tagállamokkal való együttműködést a Bizottság különös figyelemmel fogja kísérni és további vizsgálatokat folytathat.

- Tekintettel a határellenőrzés egy évet meghaladó meghosszabbításának külön eljárására, ennek megfelelően módosulnak azon körülmények, amelyek esetében a Bizottságnak véleményt kell kiadnia a (4) bekezdésben meghatározottak szerint. E módosítás nyomán a Bizottság vagy bármely tagállam véleményt adhat ki, ám a

Bizottság köteles véleményt kiadni, amennyiben aggályai vannak a tervezett határellenőrzés szükségességével vagy arányosságával kapcsolatban, illetve ha a belső határokon történő határellenőrzést hat hónapnál tovább végzik. A javaslat megerősíti és naprakésszé teszi e kötelezettséget, hogy figyelembe vegye a kockázatértékelés elkészítéséhez kapcsolódó új kötelezettséget és az annak értékelésében az ügynökségek által betöltött szerepet.

- A javaslat továbbá naprakésszé teszi a Bizottság és tagállamok közötti konzultációs eljárás részleteit meghatározó (5) bekezdést, hogy tükrözze az ügynökségek bevonását. Ennek megfelelően a tervek szerint az ügynökségek részt vesznek ebben az eljárásban. A többi módosítás a korábbi bekezdések változásait tükrözik, nagyobb láthatóságot biztosítva a tervezett határellenőrzések szükségessége és arányossága ellenőrzésének. Végezetül a javasolt módosítások célja annak biztosítása, hogy a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítást vagy meghosszabbítást a gyakorlatban az ilyen ellenőrzések által érintett tagállamok közötti koordinációs intézkedések kísérik.

Amint azt a fentiekben már említettük, a szöveg egy új 27a. cikkel egészül ki azzal a céllal, hogy meghatározza a közrendet és a belső biztonságot fenyegető, egy évet meghaladó komoly veszély esetén alkalmazandó feltételeket és követendő eljárást.

- Az (1) bekezdés kifejti, hogy a határellenőrzés egy évet meghaladóan meghosszabbítható, amennyiben a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély eléggé specifikus és egy éven túl is fennáll. E rendelkezés a (8) preambulumbekézdésre tekintettel értelmezendő, amely szélesebb iránymutatást nyújt arra vonatkozóan, hogy milyen módon támasztható alá a veszély specifikussága. A határellenőrzés ideiglenes visszaállítására vonatkozóan a 26. cikkben meghatározott kritériumok figyelembevételével mellett a határellenőrzések így kivételesen egy évet meghaladóan is meghosszabbíthatók, hogy támogassák a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető tartós komoly veszély kezelését célzó nemzeti szintű rendkívüli intézkedéseket (mint például a szükségállapot).
- A (2) bekezdés a 27. cikk azon eljárási rendelkezéseire utal, amelyeket továbbra is alkalmazni kell (az értesítés tartalmához kapcsolódó feltételek, az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal való információmegosztásra vonatkozó szabályok, néhány intézkedés minősítésére vonatkozó jog).
- A (3) és (4) bekezdés meghatározza a követendő eljárást. Ennek megfelelően a Tanács a Bizottság véleményének figyelembevételével ajánlást tehet az ilyen kivételes meghosszabbításra (a Bizottság véleménye a 27. cikk (4) bekezdésének a fentiekben ismertetett módosítására tekintettel és a 27a. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerint kötelező).

A meghosszabbításra ugyanazon eljárást követve három alkalommal lehet ajánlást tenni, minden egyes alkalommal legfeljebb hat hónapos időszakokra. Tekintettel arra, hogy a belső határokon történő határellenőrzés egy évet meghaladó további meghosszabbításának szükségességét valószínűleg olyan indokok motiválják, amelyek nemzeti végrehajtási és bűnüldözési hatásköröket érintenek, és azt arányos rendkívüli nemzeti intézkedésekkel kell alátámasztani, a Bizottság javasolja, hogy a Tanács ajánlása ne a Bizottság javaslatán alapuljon, amely e körülményekre tekintettel azt kockáztatná, hogy igen korlátozott információkra támaszkodik. A Bizottság véleményét azonban a Tanácsnak kellően figyelembe kell vennie.

A szomszédos tagállamok nagyobb bevonását előíró korábbi rendelkezésekkel összhangban a Bizottság javasolja továbbá, hogy a Tanács adott esetben határozza meg ajánlásában az érintett tagállamok közötti együttműködés feltételeit.

A rendelet 2. cikke a hatálybalépésre és az alkalmazási körre vonatkozó standard feltételeket tartalmazza.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**az (EU) 2016/399 rendeletnek a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítására alkalmazandó szabályok tekintetében történő módosításáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének e) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Egy olyan térségben, ahol a személyek szabadon mozoghatnak, a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának kivételes esetnek kell maradnia. A belső határellenőrzés visszaállításáról végső megoldásként kell dönteni, korlátozott időtartamra és amennyiben az ellenőrzések szükségesek és a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető azonosított komoly veszéllyel arányosak.
- (2) Az azonosított komoly veszélyek jellegüktől és kiterjedésüktől függően különböző intézkedésekkel kezelhetők. A személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ 23. cikkében említettek szerint a tagállamoknak rendőrségi hatáskörök is rendelkezésükre állnak, amelyek néhány feltételtől függően a határ menti területeken is alkalmazhatók. E célból a schengeni térségen belüli arányos rendőrségi ellenőrzésekről és rendőrségi együttműködésről szóló bizottsági ajánlás⁹ iránymutatást nyújt a tagállamok részére.
- (3) A Schengeni határellenőrzési kódex III. cikke II. fejezetének rendelkezéseivel összhangban végső megoldásként ideiglenesen visszaállítható a belső határellenőrzés a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély esetén várható eseményeknél (25. cikk) legfeljebb hat hónapos, azonnali fellépést igénylő eseteknél (28. cikk) pedig legfeljebb két hónapos korlátozott időtartamra. Ezen időkorlátok elegendőnek bizonyultak a leggyakoribb várható eseményekhez, például nemzetközi sport- vagy magas szintű politikai eseményekhez kapcsolódó komoly veszélyek kezelésére.
- (4) A tapasztalatok azonban azt mutatták, hogy a fenti időszakokon túlmenően is fennállhatnak a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető azon tartós komoly veszélyek – például határon átnyúló terrorista veszélyek vagy az irreguláris migránsok továbbutazása az Unión belül –, amelyek a belső határellenőrzés ideiglenes

⁸ HL L 77., 2016.3.23., 1. o.

⁹ C(2017) 3349 final, 2017.5.12.

visszaállítását indokolták. Ezért szükséges és indokolt a határellenőrzés ideiglenes visszaállítására alkalmazandó időkorlátok hozzáigazítása a jelenlegi igényekhez, biztosítva ugyanakkor azt is, hogy ezzel az intézkedéssel nem élnek vissza és az kivételes marad, amelyet kizárólag végső megoldásként alkalmaznak. Ennek érdekében a Schengeni határellenőrzési kódex 25. cikke értelmében alkalmazandó általános határidőt meg kell hosszabbítani egy évre.

- (5) Annak biztosítása érdekében, hogy ezek a belső határellenőrzések továbbra is kivételesek legyenek, a tagállamoknak a határellenőrzés tervezett visszaállítására vagy annak meghosszabbítására vonatkozó kockázatértékelést kell benyújtaniuk. A kockázatértékelésnek különösen értékelnie kell az azonosított veszély várható fennállásának időtartamát és a belső határok érintett szakaszait, alá kell támasztania, hogy a határellenőrzés meghosszabbítására végső megoldásként kerül sor, valamint ki kell fejtenie, hogy a határellenőrzés milyen módon segítené az azonosított veszély kezelését. Amennyiben a belső határellenőrzés időtartama meghaladja a hat hónapot, a kockázatértékelésnek visszamenőlegesen alá kell támasztania a határellenőrzés visszaállításának az azonosított veszély kezelésében játszott hatékonyságát is, valamint részletesen ki kell fejtenie, hogy milyen módon konzultáltak a meghosszabbítás által érintett egyes szomszédos államokkal, és hogyan vonták be őket a legkevésbé megterhelő gyakorlati intézkedések meghatározásába.
- (6) A tagállam által benyújtott kockázatértékelés színvonala rendkívül fontos lesz a határellenőrzés tervezett visszaállítása vagy meghosszabbítása szükségességének és arányosságának értékelésére nézve. Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséget és az Europol-t be kell vonni az említett értékelésbe.
- (7) A Bizottságnak a Schengeni határellenőrzési kódex 27. cikkének (4) bekezdése szerinti vélemény kiadására vonatkozó hatáskörét módosítani kell, hogy tükrözze a tagállamoknak a kockázatértékeléshez kapcsolódó új kötelezettségeit, az érintett tagállamokkal való együttműködést is beleértve. Amennyiben a belső határokon hat hónapról tovább végeznek határellenőrzést, úgy a Bizottságot kötelezni kell vélemény kiadására. A Schengeni határellenőrzési kódex 27. cikkének (5) bekezdésében előírt konzultációs eljárást ugyancsak módosítani kell, hogy tükrözze az ügynökségek (az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és az Europol) szerepét, valamint hogy a tagállamok közötti együttműködés különböző aspektusainak gyakorlati végrehajtására összpontosuljon, beleértve adott esetben a különböző intézkedések koordinálását a határ mindkét oldalán.
- (8) Annak érdekében, hogy a módosított szabályok jobban igazodjanak a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető tartós komoly veszélyekhez kapcsolódó kihívásokhoz, külön lehetőségről kell rendelkezni a belső határellenőrzések egy évet meghaladó meghosszabbítása céljából. A meghosszabbításnak a veszély kezelése érdekében a területen belül hozott arányos rendkívüli nemzeti intézkedéseket – például szükségállapotot – kell kísélnie. A lehetőség semmiképpen sem eredményezheti az ideiglenes belső határellenőrzések két évet meghaladó további meghosszabbítását.
- (9) A 25. cikk (4) bekezdésében szereplő, a 29. cikkre való hivatkozást módosítani kell azzal a céllal, hogy egyértelművé tegye a Schengeni határellenőrzési kódex 29. és 25. cikke szerint alkalmazandó időszakok közötti kapcsolatot.
- (10) A közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető, egy éven túl fennálló meghatározott veszély kezelése érdekében végzett ideiglenes belső határellenőrzésre vonatkozó lehetőségnek külön eljárás tárgyát kell képeznie.

- (11) Ennek érdekében a Bizottságnak véleményt kell kiadnia a meghosszabbítás szükségességéről és arányosságáról, valamint adott esetben a szomszédos tagállamokkal való együttműködésről.
- (12) Tekintettel az ilyen intézkedések jellegére, amelyek a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszélyek tekintetében nemzeti végrehajtási és bűnüldözési hatásköröket érintenek, az e külön eljárás keretében ajánlások elfogadására irányuló végrehajtási hatásköröket kivételesen a Tanácsra kell ruházni.
- (13) A Tanács a Bizottság véleményének figyelembevételével ajánlást tehet rendkívüli további meghosszabbításra, és adott esetben meghatározhatja az érintett tagállamok közötti együttműködés feltételeit, biztosítva az adott intézkedés rendkívüli jellegét, amelyet csak a szükséges mértékben és indokolt esetben alkalmaznak, és amely összhangban áll a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető ugyanazon meghatározott veszély kezelése érdekében a területen belül nemzeti szinten is meghozott intézkedésekkel. A Tanács ajánlása az egy évet meghaladó bármilyen további meghosszabbítás előfeltétele kell hogy legyen, és így ugyanolyan jellegűnek kell lennie, mint a 29. cikkben már előírt előfeltétel.
- (14) Mivel e rendelet célkitűzésének – vagyis annak lehetővé tétele, hogy kivételes esetekben meg lehessen hosszabbítani a belső határok meghatározott szakaszán vagy szakaszain a határellenőrzés visszaállítását az ahhoz szükséges időtartamra, hogy valamely tagállam megfelelően kezelje a határon átnyúló jellegű tartós veszélyt – ki kell egészítenie a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítására vonatkozó hatályos szabályokat, a célkitűzés nem valósítható meg az egyes tagállamok önálló fellépésével; a közös szabályokat uniós szinten kell módosítani. Ezért az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvnek megfelelően. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az említett célkitűzések teljesítéséhez szükséges mértéket.
- (15) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló (22.) jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e rendelet a schengeni vívmányokon alapul, Dánia az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az e rendeletről szóló tanácsi döntést követő hat hónapos időszakon belül határoz arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.
- (16) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában az Egyesült Királyság a 2000/365/EK tanácsi határozattal¹⁰ összhangban nem vesz részt. Ennélfogva az Egyesült Királyság nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (17) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyekben Írország az Írországnak a 2002/192/EK tanácsi határozattal¹¹ összhangban nem vesz részt. Ennélfogva Írország nem vesz részt a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

¹⁰ A Tanács 2000/365/EK határozata (2000. május 29.) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 131., 2000.6.1., 43. o.).

¹¹ A Tanács 2002/192/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.).

- (18) Izland és Norvégia tekintetében ez a rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, az utóbbiaknak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás¹² értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat¹³ 1. cikkének A. pontja által említett területhez tartoznak.
- (19) Svájc tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás¹⁴ értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek a 1999/437/EK határozatnak¹⁵ a 2008/146/EK tanácsi határozat¹⁶ 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke A. pontjában említett területhez tartoznak.
- (20) Liechtenstein tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz¹⁷ való csatlakozásáról aláírt jegyzőkönyv értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozatnak a 2011/350/EU tanácsi határozat¹⁸ 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak.
- (21) Ez a rendelet tiszteletben tartja az alapjogokat és tekintettel van különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elvekre.
- (22) Az (EU) 2016/399 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

¹² HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

¹³ A Tanács 1999/437/EK határozata (1999. május 17.) az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o.).

¹⁴ HL L 53., 2008.2.27., 52. o.

¹⁵ A Tanács 1999/437/EK határozata (1999. május 17.) az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról (HL L 176., 1999.7.10., 31. o.).

¹⁶ A Tanács 2008/146/EK határozata (2008. január 28.) az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodásnak az Európai Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 53., 2008.2.27., 1. o.).

¹⁷ HL L 160., 2011.6.18., 21. o.

¹⁸ A Tanács 2011/350/EU határozata (2011. március 7.) az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló, különösen a belső határokon történő ellenőrzés megszüntetéséhez és a személyek mozgásához kapcsolódó társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 160., 2011.6.18., 19. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2016/399 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 25. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Ha a belső határokon történő határellenőrzés nélküli térségben az egyik tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély áll fenn, akkor a szóban forgó tagállam kivételesen visszaállíthatja a határellenőrzést belső határainak egészén vagy azok meghatározott részein egy korlátozott, legfeljebb 30 napos időtartamra, illetve a komoly veszély várható időtartamára, ha az meghaladja a 30 napos időszakot, de legfeljebb hat hónapra. A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának alkalmazási köre és időtartama nem lépheti túl a komoly veszély elhárításához feltétlenül szükséges mértéket.

(2) A belső határokon történő határellenőrzés csak végső megoldásként, a 27., 27a., 28. és 29. cikkkel összhangban állítható vissza. A 26., illetve a 30. cikkben említett feltételeket a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására vonatkozó valamennyi, a 27., 27a., 28. vagy 29. cikk szerinti döntés mérlegelése során figyelembe kell venni.

(3) Amennyiben az érintett tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély e cikk (1) bekezdésében meghatározott időtartamon túl is fennáll, a szóban forgó tagállam a belső határokon történő határellenőrzést a 26. cikkben említett feltételek figyelembevételével és a 27. cikkkel összhangban, e cikk (1) bekezdésében említettekkel megegyező okok alapján, valamint bármilyen új elem figyelembevételével a komoly veszély várható időtartamának megfelelő és hat hónapot nem meghaladó megújítható időtartamokra meghosszabbíthatja.

(4) A belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának teljes időtartama – beleértve az e cikk (3) bekezdése szerinti meghosszabbítások idejét összesen – nem haladhatja meg az egy évet.

A 27a. cikkben említett kivételes esetekben a teljes időtartam az említett cikkkel összhangban legfeljebb kétéves időtartamra tovább meghosszabbítható.

A 29. cikkben említett kivételes körülmények esetén a teljes időtartam az említett cikk (1) bekezdésével összhangban legfeljebb kétéves időtartamra meghosszabbítható.”

2. A 27. cikk a következőképpen módosul:

i. Az (1) bekezdés egy új aa) ponttal egészül ki az alábbiak szerint:

„aa) kockázatértékelés, amely értékeli az azonosított veszély várható fennállásának időtartamát és a belső határok érintett szakaszait, valamint alátámasztja, hogy a határellenőrzés meghosszabbítása végső megoldásnak minősülő intézkedés, továbbá kifejti, hogy a határellenőrzés milyen módon segíti az azonosított veszély kezelését. Amennyiben a határellenőrzés visszaállítása meghaladja a hat hónapot, úgy a kockázatértékelésnek azt is ki kell fejtene, hogy a határellenőrzés korábbi visszaállítása milyen módon járult hozzá az azonosított veszély orvoslásához.

A kockázatértékelésnek továbbá részletes jelentést kell tartalmaznia arról az együttműködésről, amelyre az érintett tagállam és azon tagállam vagy tagállamok között került sor, amellyel vagy amelyekkel a határellenőrzés által érintett belső határai közösek.

A Bizottság adott esetben megosztja a kockázatértékelést az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel és az Europollal.”

ii. Az (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„e) adott esetben a többi tagállam által meghozandó, az érintett belső határokon a határellenőrzés ideiglenes visszaállítását megelőzően elfogadott intézkedések.”

iii. Az (1) bekezdés utolsó mondata helyébe a következő szöveg lép:

„A Bizottság szükség esetén további tájékoztatást kérhet az érintett tagállamtól vagy tagállamoktól többek között a belső határokon történő határellenőrzés tervezett meghosszabbítása által érintett tagállammal vagy tagállamokkal folytatott együttműködésről, valamint annak értékeléséhez, hogy az intézkedésre végső megoldásként kerül-e sor.”

iv. A (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Egy tagállam által az (1) bekezdés szerint küldött értesítést követően, valamint az (5) bekezdésében előírt konzultáció céljából a Bizottság vagy bármely tagállam – az EUMSZ 72. cikkének sérelme nélkül – véleményt nyilváníthat.

Amennyiben a Bizottságnak aggályai merülnek fel a belső határokon történő határellenőrzés tervezett visszaállításának szükségességét vagy arányosságát illetően, vagy ha úgy ítéli meg, hogy az értesítés valamely részére vonatkozóan konzultációra lenne szükség, erre vonatkozóan véleményt ad ki.

Amennyiben a belső határokon történő határellenőrzést már visszaállították hat hónapról, úgy a Bizottság véleményt ad ki.”

v. Az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az (1) bekezdésben említett információk és a (4) cikkben említett bármely bizottsági vagy tagállami vélemény a Bizottság által vezetett konzultáció tárgyát képezi. Adott esetben a konzultáció magában foglalja a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását tervező tagállam, a többi – különösen az ilyen intézkedések által érintett – tagállam és az érintett ügynökségek részvételével tartott együttes üléseket is. Meg kell vizsgálni a tervezett intézkedések arányosságát, a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető azonosított veszélyt, valamint a tagállamok közötti kölcsönös együttműködés végrehajtásának módjait. A belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását vagy meghosszabbítását tervező tagállam a határellenőrzések elvégzésekor a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi a konzultáció eredményeit.”

3. A rendelet a következő 27a. cikkel egészül ki:

Külön eljárás, amennyiben a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély meghaladja az egy évet

„(1) Kivételes esetekben, amennyiben a tagállam a 25. cikk (4) bekezdésének első mondatában említett időszakot meghaladóan szembesül a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető ugyanazon komoly veszéllyel, és amennyiben arányos rendkívüli nemzeti intézkedéseket is hozott a területen belül e veszély kezelése érdekében, úgy az említett veszély kezelése érdekében ideiglenesen visszaállított határellenőrzés e cikkel összhangban tovább meghosszabbítható.

(2) A 25. cikk (4) bekezdésének első mondatában említett időszak lejáratát megelőzően legalább hat héttel a tagállam értesíti a többi tagállamot és a Bizottságot, hogy az e cikkben foglalt külön eljárással összhangban további

meghosszabbítást kíván végezni. A bejelentés tartalmazza a 27. cikk (1) bekezdésének a)–e) pontjában előírt információkat. A 27. cikk (2) és (3) bekezdése alkalmazandó.

(3) A Bizottság véleményt ad ki.

(4) A Tanács – a Bizottság véleményét kellően figyelembe véve – ajánlást tehet arra vonatkozóan, hogy a tagállam a belső határokon történő határellenőrzést legfeljebb hat hónapos időszakra tovább meghosszabbítsa. Az említett időszak legfeljebb három alkalommal, további hat hónapos időszakra meghosszabbítható. Ajánlásában a Tanács feltünteti legalább a 27. cikk (1) bekezdése a)–e) pontjában említett információkat. A Tanács adott esetben meghatározza az érintett tagállamok közötti együttműködésre vonatkozó feltételeket.”

2. cikk

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*